

La Palanca

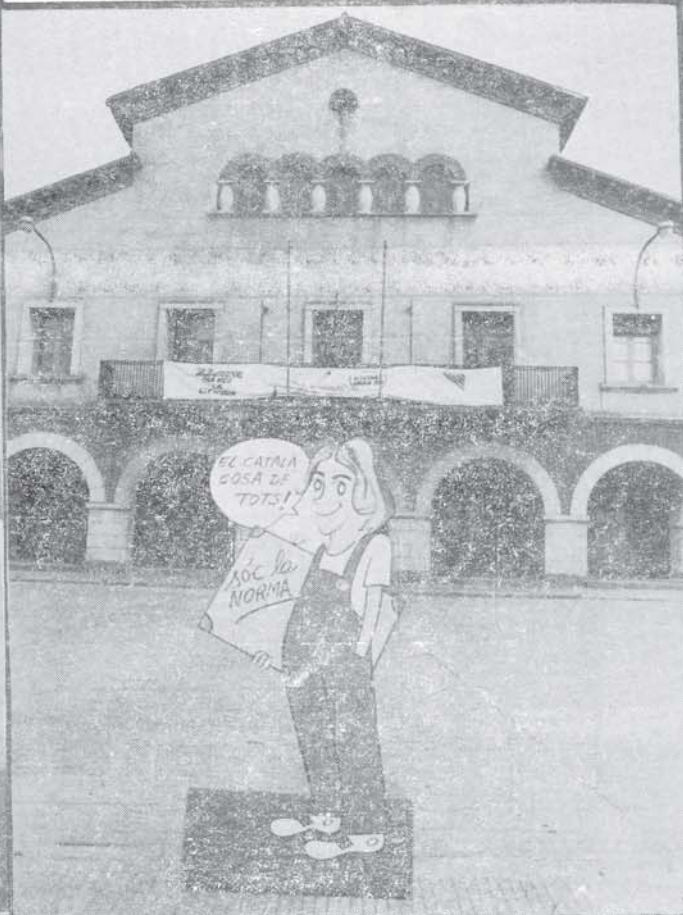
INFORMATIU D'ARTESA DE SEGRE I COMARCA

Preu: 70 ptes.

Maig 1982

N.º 5

Català i Cultura

BANESTO

Banc Espanyol de Crèdit

La més gran organització bancària al
servei d'ARTESA DE SEGRE i Comarca

Ctra. de Ponts, 19 - Telèfon 40 02 01

ARTESA DE SEGRE

NEW STUDY

La Discoteca de la Comarca

Sant Antoni M.º Claret, s.n.

ARTESA DE SEGRE

LA PALANCA

Informatiu d'Artesa de Segre i Comarca

CONSELL D'ADMINISTRACIO:

Pere Blanch i Rebolleda
Joan Clúa i Caubet
Josep M.ª Castellana i Prats
Josep M.ª Martínez i Casas
Miquel Ortíz i Vibian
Ramon Regué i Montserrat

CONSELL DE REDACCIO:

Joan Aranés i Clúa
Jaume Cardona i Vila
Alfons Durany i Plà
Jaume Farrando i Alés
Bartomeu Jové i Serra
Jesús Santacreu i Amigó
David Saura i Gasset
Josep M.ª Solans i Farré
Lluís Trepà i García
Eusebi Pastoret i Jordana
— d'Assoc. de Jubilats
Joan Camats i Vibian
— de Club de Lectures
Miquel Ortíz i Vibian
— de C. E. Artesa de Segre
Francesca Solé i Caubet
— de La Dàlia Blanca
Pere Blanch i Rebolleda
— de Museu Arxiu Comarcal de La Noguera
Angel Guiu i Bandé
— de l'Orfeó Artesenc
Ignasi Mases i Armengol
— de Unió Escacs d'Artesa
Ramon Giribet i Boneta
— d'Agrupament Escolta

ASSESSOR:

Jordi Alins i Rodamílans

RAO SOCIAL:

C/. Escoles
Adreça postal: Apartat n.º 30

FOTOGRAFIA:

Foto Joan
Foto Sisquet

IMPRIMEIX:

NOGUÉS - Artesa de Segre
Dipòsit Legal: L-283-1981

NOTA:

El consell de redacció de LA PALANCA, vol posar en clar que la Revista només és responsable dels escrits que no van signats, puix el que signa és responsabilitza del que escriu.

Així mateix s'acceptaran treballs signats amb pseudònim, però LA PALANCA ha d'ésser sabedora del nom real de l'autor

La Palanca

EDITORIAL

CATALÀ I CULTURA

Un poble no podrà mai considerar-se fet a si mateix mentre no disposi d'un mitjà comú i propi de comunicació. D'ell hauran de sortir les paraules que escriguin la seva història, que comptin les proeses de les seves gents, que cantin les seves poesies i cançons. D'aquesta manera d'expressió pròpia i característica del lloc, s'ha de configurar la seva cultura.

Els catalans tenim al nostre abast una llengua pròpia i ancestral que ha evolucionat junt amb la nostra història i que és part essencial en la nostra manera d'ésser. Parlar, escriure i pensar amb català és la millor manifestació de nostra cultura i el camí adequat per a divulgar-la.

Quan per raons de tots conegudes s'ha intentat separar als catalans del seu mitjà propi d'expressió, aquests han seguit conservant encesa la flama de la seva llengua, perquè són conscients de que és part de la seva natura i és per tant antinatural intentar esqueixar un membre del cos. Així doncs després de l'època de foscor, la flama de la llengua catalana ha sorgit més resplendent que mai per a manifestar als quatre vents la nostra cultura.

Per l'important que és això per el nostre desenvolupament com a poble, cal preservar la puresa de la nostra llengua i apartar d'ella totes aquestes formes d'expressió impures que la taquen.

La Generalitat, des d'el seu retorn a aquesta terra, ha pres consciència de la vital importància d'aquesta tasca, i conseqüència d'això és l'excel·lent campanya de normalització del català que està portant a terme. Siguem el ressò d'aquesta crida i tots junts imposem-nos des d'ara l'obligació de millorar la nostra llengua, tornant-li la puresa que mereix, amb això enriquerem la cultura catalana i els nostres fills seran el beneficiaris directes del nostre esforç.

Artesa de Segre dona importància a aquest fet i cal ressaltar l'extraordinària labor que està portant a terme el nostre Club de Lectures, que enguany planta una fita, després de vint-i-cinc anys de divulgació i promoció del nostre patrimoni cultural.

La Setmana del Llibre, que un cop més ha organitzat el Club de Lectures ens ha fet viure uns dies de fort interès en els que hem pres contacte amb temes de vital importància en els actes culturals que per els artesencs s'han organitzat.

Hi ha hagut una sèrie de conferències que han acapatat l'atenció del públic assistent, a través de l'exposició dels nombrosos temes tractats, s'ha intentat difondre entre els nostres conciutadans els cfluvís del nostre tarannà, perquè dins de tot s'ha parlat sempre d'assumptes relacionats amb el nostre país.

Felicitem al Club de Lectures per aquests vint-i-cinc anys de salvaguarda de la nostra cultura, i l'animem a que mai no desfalleixi en el seu empenyorament de seguir mantenint-se en aquesta difícil tasca. De tot cor, gràcies.

LA PALANCA

SUMARI

	Pàg.		Pàg.
EDITORIAL:		SETMANA DEL LLIBRE:	
Català i Cultura	3	Problemàtica de la planificació comarcal	13
LOCAL:		SETMANA DEL LLIBRE:	
Informació Municipal	4	La xarxa viària de la comarca de La Noguera	14
Recull de Butlletins Oficials	4	SETMANA DEL LLIBRE:	
Agenda ciutadana	4	Bolets bons, Bolets tòxics	15
LOCAL:		NOSTRES ASSOCIACIONS:	
Noticiari	5	Museu-Arxiu	16
La Veu de la Comarca	5	Associació de Jubilats	16
SETMANA DEL LLIBRE:		CULTURA:	
Montsec, futur parc natural	7	Cine-Fòrum	17
SETMANA DEL LLIBRE:		CARTES A LA REDACCIÓ/LLEURE	18
Bilingüisme	9	ENSENYAMENT:	
SETMANA DE LLIBRE:		La reforma de las enseña. medias	19
Dona i Literatura	10 i 11	ESPORTS	20
La política de la vinya i el vi de la Generalitat	11		

INFORMACIÓ MUNICIPAL

SESSIÓ DEL PLE DEL 24-III-82

Aprovació inicial del pressupost ordinari del exercici 1982.

El pressupost Municipal Ordinari queda fixat de la següent manera:

Capítol de despeses (sortides)

C.I. — Remuneració de personal	8.547.335
C.II. — Compra de bens i serveis	11.200.000
C.III. — Interessos	—
C.IV. — Transferències corrents	525.250
B. — Operacions de capital	
C.VI. — Inversions reals	3.305.264
C.VII. — Transferències de capital	—
C.VIII. — Variació actius financers	—
C.IX. — Variació passius financers	422.151

TOTAL GASTOS 24.000.000

Capítol d'Ingressos (entrades)

C.I. — Impostos directes	5.300.000
C.II. — Impostos indirectes	2.600.000
C.III. — Taxes i altres ingressos	6.055.000
C.IV. — Transferències corrents	9.862.000
C.V. — Ingressos patrimonials	183.000

TOTAL INGRESSOS 24.000.000

Adjudicació de l'obra d'ampliació de l'abastament d'aigua potable.

Vistes les propostes del concurs-subhasta de l'obra «Ampliació abastament d'aigua potable», la Comissió Permanent acorda adjudicar-la a Ramon Torrent i Codina, per la quantitat de set milions set-cents trenta-quatre mil pessetes, ja que és la proposta més avantatjosa.

Adjudicació de les obres del cementiri.

La Comissió Municipal accepta la proposta per la construcció de cent nínxols, de Josep Fons i Armengol, per la quantitat d'un milió set-cents cinquanta mil pessetes, prèvia la firma de les condicions establertes en el plec, que regien la subhasta.

SESSIÓ DE LA COMISSIÓ PERMANENT DEL 7-IV-82

Mundialet de futbol

El senyor Alcalde informa que la nostra ciutat a estat designada seu del Mundialet de Futbol que se celebrarà a Catalunya amb motiu del Mundial de Futbol. Es crea una comissió mixta Ajuntament-Club de Futbol Artesa. Per part de l'Ajuntament són designats els senyors Pere Vidal, Josep Ribó i Josep Marsol.

Projecte tècnic de la carretera de nova apertura Ponts - Folquer

Vist el projecte, la Corporació, acorda iniciar les gestions que cregui més oportunes.

El projecte de la nova carretera està en informació pública fins el 27 de maig de 1982. Tots els ciutadans que hi estiguin interessats el tenen a la seva disposició a l'Ajuntament.

Tinent d'Alcalde
P. VIDAL

NOTA. — Aprobades les contribucions especials de l'obra «Ampliació Red Abastament d'aigües» es comunica a tots els afectats les quantitats assignades, per tal que si hi ha algun error al fer el repartiment puguin passar per l'Ajuntament per fer les oportunes reclamacions.

RECULLS DE BUTLLETINS OFICIALS

DIARI OFICIAL DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA. Núm. 219 (26-III-82).

Departament de Governació. — EDICTE de 24 de març de 1982, per a la contractació d'obres per concurs-subhasta, incloses en els Plans d'Obres i Serveis de Catalunya, anys 1981 i 1982.

PLA D'OBRES I SERVEIS DE CATALUNYA, ANY 1982.

TERRITORI DE LLEIDA.

Diputació de Lleida.

Artesa de Segre.

—Abast d'aigües. Tipus de licitació: 3.537.000 pessetes. Termini d'execució: 3 mesos.

—Astaltat occés Colldelrat. Tipus de licitació: 8.163.000 pessetes. Termini d'execució: 6 mesos.

DIARI OFICIAL DE LA PROVINCIA.

Teresa Finestra i Serra.

GENERALITAT DE CATALUNYA: DEPARTAMENT DE POLÍTICA TERRITORIAL I OBRES PÚBLIQUES: Direcció General d'Obres Públiques: Carreteres. ANUNCIO DE INFORMACION PÚBLICA. — Ha sido aprobado técnicamente el 15 de marzo de 1982 por la Dirección General de Carreteras del Departamento de Política Territorial y Obras Públicas de la Generalitat de Catalunya, el proyecto «Nueva carretera C-1412 de Igualada a fremp. p.p. 0 al 26. Tramo: Ponts-Folquers».

El artículo 14 de la Ley de Carreteras de 19 de diciembre de 1974, en relación con los artículos 35 y 36 de su Reglamento de aplicación de 8 de febrero de 1977, determina la obligación de que

se abra la pertinente información pública durante un plazo de treinta (30) días hábiles, contados a partir del siguiente a su publicación en el «Boletín Oficial del Estado».

En consecuencia, durante el expresado plazo, cuantas personas naturales o jurídicas se consideren interesadas podrán examinar el referido proyecto en el Servicio Territorial de Carreteras de Lérida (Rambla de Aragón, 2, Lérida), o en cualquiera de las Corporaciones Municipales afectadas (Ponts, La Baronia de Rialb y Artesa de Segre) y formular, en su caso, alegaciones u observaciones que deberán versar sobre las circunstancias que justifiquen la declaración de interés general de la carretera y sobre la concepción global de su trazado.

Lo que se hace público para general conocimiento.

Barcelona, 16 de marzo de 1982.

—El Director General de Carreteras (ilegible).

AGENDA CIUTADANA

Naixements:

- Josefina Padullés i Guàrdia.
- Josep Rocaspana i Avellana (Montargull).
- Judit Jout i Llorens.

Defuncions:

- Teresa Finestra i Serra
- Josep Balaguer i Bonet.
- Josep Baella i Martí.
- Sebastià Ramon Estany i Novau.
- Dolors Alsina i Vilamit.
- Pere Sala i Bernaus (Colldelrat).

NOTICIARI

El dia 4 d'abril, Diumenge de Rams, se celebra a la nostra ciutat, com tots els anys amb molta concurrència de gent, sobretot maitada al ser un dia molt assenyalat per a ells.

Com a acte especial en aquesta diada cal esmentar la bona assistència de gent a quarts de 12 del matí al davant de l'Ajuntament; va resultar un bon encert que per primera vegada es fes la benedicció dels rams en la dita plaça.

Si les velles tradicions costen de recobrar, no hem de deixar perdre les que encara conservem, car és un bé per a tots.

Per Pasqua, Artesa de Segre, va acollir a molts forasters i artesenes residents fora vila, que vingueren aprofitant les curtes vacances de Setmana Santa.

L'Agrupació de Caramelles de la Dàlia Blanca organitza les següents activitats: El diumenge, dia 11 d'abril, a partir de les 9 del matí, el Cor de Caramelles va recórrer els carrers de la nostra ciutat, oferint les seves rollanes de cançons, a la qual els acompanyà la carrossa guarnida, que aquest any representava els "mundials" amb el popular "Naranjito". Al vespre del mateix dia fou seguit d'un lluit ball al local del Coro.

Per al dilluns de pasqua, es va fer l'aplec a Salgar. Era meravellós veure l'ambient de festa, en la que la gent va anar precisament a menjar la típica noia i per passar un dia de simpatia i germanor al camp. Finalment, al vespre hi va haver una extraordinària sessió de ball, en la qual es va elegir com a Pubilla la Dolors Fons, i les dames d'Honor: Maite Jasmel i Roser Bitriu.

El dimarts, dia 13, es va celebrar l'aplec a l'ermita del Pla, el qual també es va veure bastant concorregut de gent, ja que és una festa del poble que s'ha anat celebrant cada any.

Un any més el Cant de les Caramelles ha estat notícia, donant l'entrada a unes activitats simpàti-

ques, populars i tradicionals com són les Festes de Pasqua.

Els dies 29 i 30 de maig (Pasqua de Pentecostès) se celebrarà al Miracle de Solsona l'Aplec de l'Esperit. Es preveu que hi participaran uns quatre o cinc mil joves creients. Organitzen l'Aplec catorze moviments, entitats i serveis juvenils de l'Església de Catalunya. Artesa de Segre junt amb Solsona, Súria, Manresa i Cervera, serà una població etapa.

El dia 29 a les 12 del migdia es reuniran a cada una d'aquestes poblacions els joves que resideixen mes a prop. Hi haurà una recepció de part dels joves cristians d'aquestes poblacions, i actes conjunts segons el programa que la coordinadora de cada població ha preparat, i que inclou visita de la població, dinar de germanor, descoberta de les realitats joves... A partir de les 5 de la tarda continuarà el viatge fins als punts de partida de la Marxa dels Vents, situats sobre les rutes que porten al Miracle de Solsona.

Coordinaran aquesta diada a Artesa de Segre, l'Agrupament Escolta i el Grup de Joves Cristians d'Urpell.

Tenim notícies que l'Ajuntament de la nostra ciutat, ha rebut el projecte tècnic del repetidor de la televisió per a rebre en bones condicions el primer, i el segon canal. El tercer canal, el deixaran acondicionat per a quan el lliquin en marxa.

Els pobles que es veuran beneficiats, de bon principi seran: Alentorn, Pont d'Alentorn, Baldomar, Montsonís, Verret, i es preveu que també la veuran en bones condicions altres poblacions de la nostra comarca.

El presupost dels nous repetidors, serà d'uns 7 milions de pessetes, que inclou una nova línia elèctrica, la caseta (que servirà per a posar tota l'instal·lació necessària pel servei del repetidor), i l'arreglament del camí.

Confiem, encara que el temps és just poder veure el Mundial de Futbol en bones condicions, a les dues cadenes.

LA VEU DE LA COMARCA

FORADADA

Les beneficioses pluges del mes d'abril han fet que la collita en els nostres camps es mostri esplèndida. La nostra vall, sobretot, presenta un magnífic aspecte. De continuar el temps favorable hom preveu una gran collita. Ens és molt necessària després de la minsa collita de l'any passat.

Feta aquesta nota sobre l'estat dels nostres camps, permeteu-me un petit comentari de lloanca a la nostra vall, que, junt amb la penya i l'ermita de Sant Urbà formen, podríem dir, els trets característics de la nostra identitat local.

En efecte, en pocs llocs de la rodalia es troba una vall de les seves característiques: a una terra fèrtil i plana s'uneix el fet que, els trossos o parades gairebé tots de forma rectangular i de bones dimensions permeten un treball òptim a tota classe de manutiniària agrícola. De molts anys ençà la nostra vall ha gaudit de merecudada fama de terra bona per blat i per vi; i no solament en el veïnatge sinó en terres molt més llunyanes, com ho prova la següent anècdota:

Quant el transport per les carreteres es feia amb carros, un veí del nostre poble que es trobava treballant prop de la carretera en la partida del Capla Vall, on com el seu nom indica comença la mateixa, va sentir que uns carreters aragonesos exclamaven amb el seu peculiar accent: —;«Ya estamos en la vall de Foradada, bien nombrada para trigo y para vino!».

En allò referent al blat encara conserva la seva fama. No és així, però, pel que fa al vi..., el qual ja ha passat a la història.

Corresponsal.

ALENTORN

Hem de dir que, després de molts anys que la fabricació de forques fou el mitjà de vida d'Alentorn, en l'actualitat ha passat a ésser un poble agrícola i ramader.

Alentorn compta amb 140 habitants, i les festes

principals se celebren el dia 6 d'agost, que és la festivitat del patró San Salvador, i el dia 24 de gener, que commemoren la festivitat de la patrona, la Mare de Déu de la Pau.

Els problemes més anguixosos que pateix la vila d'Alentorn, són les escombreries i la llum dels carrers, que actualment és bastant deficient. Cal també assenyalat l'avituallament de l'aigua, el qual, encara que darrerament ha millorat, no vol pas dir que s'hagi solventat del tot.

També tenim presentats uns projectes d'instal·lacions d'aigua que esperem siguin aprovats, però oficialment ningú no ens ha confirmat res.

Salvador SANTACREU.

INICIATIVA

LA PALANCA, fent un vertader esforç de recerca i econòmic, ha aconseguit editar 25 reproduccions fotogràfiques de l'Artesa d'abans.

Es tracta d'un treball molt ben elaborat, fet amb cartulina couché i impressió offset, i del format —aproximadament— de la nostra revista. Pensem que aquestes reproduccions pel seu contingut curiós i anecdòtic han de tenir una forta acceptació entre el nostre públic.

Hem procurat que el preu d'aquesta iniciativa es-figures a l'abast de tothom; així, doncs, les esmentades reproduccions valdran 30— pessetes cadascuna. L'únic condicionant és que la seva compra s'ha de fer necessàriament junt amb la revista. Per tant no es vendran soltes.

La realització d'aquest projecte és immediata i a partir del nostre proper número —el de juny—, i a partir de llavors, les reproduccions de la nostra iniciativa ja estaran a disposició dels lectors de LA PALANCA.

LA PALANCA.

LAMPISTERIA
ELECTRICITAT

Francesc Roset i Llanes

Plaça Major, 50 (casa Monrabà)
Telèfon 40 02 12 — **SERÓ**
Telèfon 46 01 80 — **PONTS**

Escola de Xòfers
i
Autocars

Miró

C/ Les Monges

ARTESA DE SEGRE

Carnisseria
Cansaladeria
Vedella

Josep Farras

A/ Maria Anzizu, 2 Telèfon 40 01 06

ARTESA DE SEGRE

MICHELIN

Distribuidor

Ramon Farré

ESTACIO SERVEI

Telèfon 40 03 50

ARTESA DE SEGRE

Fotos Sisquet - Regala Càmares!!

Per cada roll que porti a revelar, li serà entregat un número vàlid per tot l'any 1982. Si coincideix amb les tres últimes xifres del 1.º premi de la Loteria Nacional de l'últim sorteig de cada mes, li serà entregada 1 càmara Polaroid 1000 ó Werlisa color 2000 a elegir

RECORDI CAMARES GRATIS A FOTOS SISQUET

Ctra. de Ponts, 1 - Telèfon 40 03 14

ARTESA DE SEGRE

Montsec, Futur Parc Natural

Per SALVADOR FILELLA

Sobre el tema de preservar l'equilibri ecològic del Montsec, començà les xerrades de la «Setmana del Llibre» en Salvador Filella, sots-president de DEPANA. Sobre aquest interessant tema, per la gent de la nostra ciutat i comarca, el senyor Filella ens aportà la següent documentació:

La intenció de fer Parc Nacional ve, lògicament, de decisions que vénen de fora, si bé aquells que realment tindran que assumir les conseqüències seran la gent que viuen al país.

Hi ha dues lleis que contempnen la formació d'un Parc Nacional:

1. La Llei d'Espais Naturals Protegits. Que és la que aporta l'ICONA i que recull la legislació forestal.

2. La Llei del Sòl. Que és Urbanística. No és forestal.

Dels 30 municipis que afectarà, sols el de Santa Linya quedaria plenament afectat. Com es pot veure, aquest parc seria el més gran de tot Catalunya. També té uns jaciments de fòssils, els més importants de Catalunya i un dels més grans d'Espanya.

La qualificació de zona de Parc, porta implícita de respectar els «usos tradicionals del País», i no permet la implantació de noves tècniques que siguin foranes a la zona. De totes formes, en la nostra proposta de normatives, els municipis podran presentar-li les esmenes que ereguin adients.

Qualsevol indústria que vulgui instal·lar-s'hi, a conseqüència de la declaració de Parc Nacional, es posarà a exposició pública abans d'adjudicar-la, i es donarà preferència per la seva explotació, a la gent censada al país. Igualment, per tal d'evitar la degradació de la zona, tant en l'aspecte botànic, animal o natural, la gent censada tindrà prioritat per tal de defensar la vida natural de la zona.

Es un fet demostrable que quan l'home incideix sobre la natura, acaba per degradar-la. Així, al promoure la defensa d'aquesta zona, el que es pretén es preservar la seva pròpia ramaderia i agricultura, el que porta també un potenciament de la indústria hostelera del país.

Hi ha tres fases per qualificar una zona com a Parc Nacional:

1. Fase d'estudis i avant-projectes de normatives.
2. Consulta amb els Municipis afectats.
3. Presentar el projecte al Parlament.

En cas de que més endavant es vulgui fer una ampliació, es farà d'acord amb la normativa prèvia. També considerem bàsic que cada Parc ha de tenir el seu Patronat en el que pugui participar-hi tothom interessat i afectat.

PROTEGIR LA ZONA A TRAVÉS DELS USOS TRADICIONALS

En la segona part de la xerrada, recalca la importància dels usos tradicionals, i preguntat sobre el tema de la caça, digué que, la normativa regularà la superabundor de les espècies animals, que es posaran a disposició dels caçadors, per tal d'aconseguir, si convé, el control d'alguna espècie.

No és possible ni amb plantes ni amb animals assajar una normativa fixa, o excessivament rígida, doncs tenen unes modificacions amb més o amb menys, que cal frenar o estimular per restablir l'equilibri.

Al preguntar-li sobre els accessos, digué que en principi caldria aprofitar els ja existents i que utilitzar el pas de Montrebei ho considerava una obra completament faraònica.

Del tema de les urbanitzacions, considerarà que la revisió del Pla, portaria implícita la suspensió de llicències.

El pi és pirolípic, és a dir, fàcilment cremable, però està protegit per la mateixa naturalesa, doncs al cremar-se, la llavor queda protegida per la pinya. Al ser un arbre feble, molt propens a l'incendi, aquesta és la seva autodefensa. Al nostre país creix en llocs devastats. Dóna resultats en climes molt humits, en climes difícils a l'incendi, com poden ser els països nord-europeus, on a l'estar protegit per la humitat, creix més depressa, fa aviat molta fusta i de més qualitat que la de per aquí.

S'ha pensat en fer una reserva integral de la Pedrera de Rubies i, en general, deixar-ho tot tal com està i fer un Centre Cultural al mateix Parc.

Caldrà fer un control de les tòfones, digué, per aconseguir que el benefici sigui continuat i no s'esgoti.

Acabà dient que es designaria una zona de pre-parc, que serà una zona de coixi, que esmor-teix el rigor del Parc i comença a rebre alguna normativa.

BAR - RESTAURANT

Sant Jordi

Especialitats omb:

— CARN A LA BRASA

— CONILL AMB ALL I OLI

Ctra. d'Artesa a Tremp, Km 7

VALL-LLEBRERA - ARTESA DE SEGRE

Pretensats i derivats del ciment

CLUET

- Agent Oficial URALITA
- Fibres de vidre VITROFIB
- Blocs aïllants YTONG

Fàbrica: Ctra Lleida, Qm. 46'6-Tel. 400225
Magatzem: Ctra. de Tremp, 22-Tel. 400136

ARTESA DE SEGRE

A LA CECA
A LA MECA
I LES VALLS
D'ANDORRA

Gestoria Sicoris

Sempre al vostre servei
Ara i sempre visca Catalunya!!

LES ESCALDES — ANDORRA
Telèfon 21 0 81

1.857 - 1.982

Cal Serra

125 Aniversari

C/ Església, 4 Telèfon 40 00 65

ARTESA DE SEGRE

Assesoria Tècnica

Gilabert

Documentació de cotxes
Permis d'Indústria
Assegurances Socials

Assegurances

Galceran

Ctra Agramunt, 1 Telèfon 40 00 62
ARTESA DE SEGRE

MERCERIA

Rebolleda

Bisbe Bernaus, 7
ARTESA DE SEGRE

Perruqueria *Tània*

Tractament Capil·lar KERASTASE

Carrer Sant Joan, 10 Telèfon 40 03 09
ARTESA DE SEGRE

«Bilingüisme»

Per JOSEP FONT i HUGUET

A les 10 del vespre del propassat dia 19 del mes d'abril, i d'acord amb el programa de la «Setmana del Llibre 1982», organitzada pel «Club de Lectures Artesenc» i la «Biblioteca Maluquer», tingué lloc la conferència col·loqui sobre «Bilingüisme» donada per l'escriptor lleidatà Josep Font i Huguet.

Amb la sala de la Biblioteca Maluquer plena de gom a gom, s'inicià la sessió tot presentant a l'orador l'alcalde de la nostra Ciutat, Vicent Roca i Mianes, el qual destacà la qualitat del conferenciant i de llurs obres «Sentiment Català» i la «Catalunya de tots», així com la seva tasca informativa com a col·laborador en els periòdics provincials, mitjançant la publicació d'articles sobre la més diversa temàtica.

En començar la conferència, l'orador comunicà a l'auditori que el perdonessin, però que a 3/4 de dotze degut a compromisos adquirits anteriorment tenia que deixar-los. En no disposar de més temps i per tal de poder esbrinar el tema del «bilingüisme» amb prou profunditat, digué i invità als assistents que la conferència es convertís en un veritable diàleg, en el moment en que vulguessin i creguessin oportú intervenir-hi.

El punt àlgid de la conferència a partir del qual passà a ser un viu i plaent col·loqui, fou en arribar a la defensa per part de l'orador, del que anomenà «bilingüisme natural o de naixement», diferenciant-lo del també anomenat «bilingüisme tècnic».

Passant per paisatges històrics de casa nostra, arribà a la conclusió de què avui —i fent un anàlisi exhaustiu dels diversos factors soci-polítics per als quals hem travessat—, la majoria dels catalans som «bilingües» de l'anomenat natural.

Per tal de diferenciar ambdós tipus de «bilingüisme», cal remarcar —digué— que el tècnic és l'ús d'una llengua diferenciada a la vernacle, mitjançant l'aprenentatge conscient i amb plena capacitat en un moment dat de la nostra existència. És a dir, quan una persona ja formada lingüísticament en llur llengua materna, n'incorpora una altra de diferent. I el «bilingüisme» natural, és l'aprenentatge subconscient d'una llengua a més a més de la materna, on la vo-

luntat no hi està posada, però que degut a una sèrie de circumstàncies l'aprenem d'una forma natural.

Evidentment, el diàleg s'activà en haver-hi com és lògic diverses opinions per part d'alguns oïdors. Així, doncs, —contestà— una a una cadascuna de les preguntes que se li feren, intentant exposar amb raonaments estícolats en una base prou documentada, tot respectant en cada moment el lliure pensar de tothom.

Un dels punts on més varen incidir les preguntes, fou en el de la defensa del «monolingüisme» per part d'alguns assistents. Tal cosa fou totalment descartada per part de l'orador, tot alegant que nosaltres avui gaudim de la condició nata d'aquest bilingüisme català-castellà, per una sèrie de circumstàncies de l'atzar històric i que cal mantenir-lo. Això sí, sense oblidar de cap de les maneres el tenir cura de la nostra llengua vernacle, doncs, ella és sens dubte l'esperit del nostre poble. I també remarcà, que no hem pas de tenir por de què la nostra llengua catalana es perdi, car, la terra catalana és prou forta i té un poder integrador tan gran i demostrat, que jamai la llengua catalana podrà desaparèixer de la capa de la Terra, si nosaltres els catalans tenim la voluntat posada en ser catalans.

Alguna altra pregunta anà dirigida al descontent per part dels catalans, en tenir que dirigir-se amb llengua castellana als castellans parlants que no saben la nostra. Tot dient que estem a casa nostra i per tant caldria que tothom parlés el català. A més tal circumstància digueren que els posava en una situació de vergonya o d'inferioritat. L'orador els respongué, que ell ho veia des d'un angle diferent, car el poder parlar una altra llengua diferenciada de la nostra, demostra que tenim un grau de cultura superior la qual cosa jamai pot ser motiu d'envergonyiment o d'inferioritat, ans tot al contrari.

Sense adonar-nos'en s'arribà a 3/4 de dotze del vespre i, en Josep Font i Huguet sacomiatà dels assistents tot dient-los-hi que si calia un altre dia tornaria a casa nostra, per tal de continuar veient amigablement sobre aquest tan apassionant i polèmic tema del «bilingüisme».

Fes cas d'aquesta mà amiga que us ofereix els serveis més bons d'avui al dia....

Assegurances CLOTET

MUTUA NACIONAL DE L'AUTOMÒBIL

Ctra. d'Agramunt, 91 - Telefons 40 03 38 i 40 02 21

ARTESA DE SEGRE

Dona i Literatura

Dins del marc dels actes culturals de la «Setmana del Llibre» organitzats per el Club de Lectures, el dimarts dia 20 d'abril va tenir lloc una serrada força interessant, per Teresa Pàmies, coneguda escriptora, sobre el tema «Dona i literatura».

L'acte va començar gairebé a l'hora programada, amb el local de la nostra biblioteca força concorregut. Després d'una curta presentació per part del nostre batlle, en Vicenç Roca, el qual va dir que la confecció era una autora que escribia perquè tothom ho pogués entendre, va començar la serrada, donant la paraula a la Teresa Pàmies.

Aquesta, inicialment, va recordar la seva estada a la nostra ciutat, fa ara quatre anys, on va parlar exclusivament dels seus llibres. «Ara —va dir— parlaré sobre la dona i la literatura, així doncs cal parlar la serrada en dues parts: la primera dedicada a la dona com a personatge literari creat per a escriptors homes, i la segona, en la qual m'extendré, dedicada a la dona com a creadora, escriptora.»

«La dona —va continuar— ha configurat nombrosos personatges literaris creats per l'autor masculí; cal recordar, per exemple, la Dulcinea de Cervantes, la Regenta de Clarín, la Celestina de Rojas, on s'ha definit sempre el caràcter sensible de la dona.»

Entrant ja de ple en l'exposició de la dona com a escriptora i creadora, va dir que aquesta no ha estat mai superada pel que fa a la literatura epistolar, amb la qual ha assolit fites remarcables d'èxit. Això es degut a que la dona ha estat dotada d'una sensibilitat especial per aquest tipus de literatura.

La cultura masclista ha condicionat sempre a que la dona tingués que recórrer a la utilització de pseudònims per a poder publicar, sobretot en temps passats, pseudònims que eren sempre de noms masculins, «sinó —diu— no es prenia a l'autora seriosament i no podia publicar. D'aquest fenomen hi ha nombrosos casos, tal com el de la nostra Caterina Albert, autora de «Solitud», que publicava amb el nom de Victor Català, la de la potessa grega Sàfo i tantes altres».

A l'Edat Mitjana les dones composaven alguna poesia o cançons que cantaven els trobadors, i per por al seu entorn havien d'amagar aquest protagonisme.

La dona ha deixat molts testimonis de la seva labor literària. Així cal destacar les cartes d'amor de la monja portuguesa Maria Aleforado que les va escriure a un soldat de pas per Portugal —en aquell temps la vida monacal era bastant diferent de la que

nosaltres coneixem, les monges tenien una experiència mundana i en ocasions als convents s'hi feien sa-raus, menjars i alguna que altra bacanal— i les cartes d'aquesta monja es van conèixer perquè el soldat al qual anaven dirigides, amb ganes de fer-se veure davant dels seus companys, les va ensenyar. Són una verdadera mostra de la sensibilitat de la dona per relatar els sentiments i un tant íntim com és l'amor.

Teresa de Jesús va ésser la iniciadora de la literatura biogràfica o testimonial, és a dir, que explica els fets viscuts per ella mateixa, i la seva obra es de tots coneguda.

Destacà també l'obra de sor Juana de la Cruz, a Sud-Amèrica, a l'Edat d'Or, com a una poetessa molt important, destacant la seva producció de boleros, que no és pas allò que tots pensem, sinó que en principi eren uns poemes anònims per a enviar i no podien ser cantats.

Així arribem al segle XVIII, i és a França on alguna dona publica alguna obra signada amb el seu nom, assolint un cert èxit. En això va influir, sens dubte, l'ambient de llibertat aportat per la Revolució.

A l'Acadèmia Espanyola de la Llengua no es va donar cabuda a la dona fins que fa molt pocs anys es va nomenar membre de la institució a la Carme Conde. A França mateix es va mantenir una aferrissada oposició a l'entrada a l'Acadèmia de la gran escriptora Colette, malgrat el sentir popular afirmatiu. Fins l'any passat no es va permetre l'entrada d'una dona, la Marguerite Yourcenau, que viu als EE.UU. i és l'autora d'una obra molt important: *Memòries d'Adriano*.

Tot seguit, la Teresa Pàmies i dins dels límits de la seva serrada va fer una semblança d'escriptores de renom internacional.

Va dir també que una dona no es pot casar mai amb un home famós perquè la gent diu que quan ella fa una cosa remarcable és obra del marit, i quan aquest s'equivoca la culpa és d'ella. Hi ha tota una mena de dones autores que han sentit una influència negativa per estar casades o ser filles d'homes famosos. Cita els exemples d'Aurora Bertran, filla d'un escriptor famós; de Teresa Leon, esposa de Rafael Alberti i tantes altres.

Pel que fa a la gent de casa nostra va fer referència a un bon nombre de poetesses catalanes i a les bones qualitats de la dona per aquest tipus de literatura, entre les quals cal destacar la Clementina Arderiu. Tenim també autores de talla internacional com és la polifacètica Maria Aurèlia Campany. Va

Pub Jack's

Artesa de Segre

dir també que a Catalunya es on hi ha més poetes d'Europa i també es on són menys llegits.

Hi ha una literatura urbana catalana representada per les autores Montserrat Roig i Joana Escobedo. També a les comarques hi ha també una nodrida representació: Maria Angels Anglada (Figueres), Núria Arbó, Olga Xirinacs (Tarragonès), Rosa Fabregat (Lleida), etcètera.

«Com a curiositat, —va dir— les dones compren més llibres que els homes, potser perquè disposen de més temps i perquè ara s'interessen per coses que abans no els hi interessaven o els hi eren prohibides.»

En aquest punt va donar fi a la seva xerrada per a donar pas al col·loqui.

La primera pregunta va fer referència al lloc on se situa la Teresa Pàmies dins de tot aquest entorn literari lemeni. Va respondre que la seva literatura era essencialment de testimoni.

Una altra pregunta va ser per demanar-li l'opinió sobre la poetessa lleidatana que no havia anomenat, la Maria Mercè Marsal. «No l'he citat —digué— donat el nombrós grup de les nostres autores, i és

natural que al fer referència a elles sempre se'n quedi alguna al tinter.»

A partir d'aquest moment les preguntes que van ser fetes a la Teresa Pàmies van relacionar-se amb el feminisme. L'oradora va referir la trajectòria d'aquest moviment a partir de l'any 1975 —Any Internacional de la Dona—, i que al nostre país ha tingut un desenvolupament molt ràpid i important i que en poc temps s'han aconseguit força coses. Li van preguntar per les raons de l'agressivitat del feminisme, i digué que més que agressiu és escandalitzador, «però que l'experiència de temps passats ens fan veure que no hi ha hagut cap moviment que no sigui escandalitzador pels trencaments dels motlles que comporta.»

Va seguir fent referència a algunes facetes del feminisme i tot seguit es va concloure la xerrada repartint una rosa a les dones assistents, que foren donades en mà per la mateixa Teresa Pàmies.

Cal destacar l'assistència dels nostres conciutadans a aquest acte que va fer que fos força lluit.

La Política de la Vinya i el Vi de la Generalitat Per JAUME CIURANA i GALCERAN

Amb motiu de la celebració de la Setmana del Llibre, organitzat pel Club de Lectures va visitar la nostra comarca en Jaume Ciurana, director de l'Institut Català de la Vinya i del Vi.

Primerament va visitar algunes vinyes de les rodalies comprovant el nivell de preparació dels nostres vinyaters, que han adaptat nous mètodes de plantació i esporga. Segundament, al celler de la Cooperativa del Camp inspeccionà les instal·lacions i comprovà la qualitat dels vins, fent varies observacions per millorar l'elaboració de cara a engrafar i comercialitzar la producció.

Més tard, a la Biblioteca Maluquer, i amb una bona assistència d'Artesa i pobles agregats va fer una interessant xerrada sobre la política comercial de l'INCAVI. Va començar per explicar les activitats de l'Institut per millorar la qualitat i comercialització dels vins de Catalunya, els quals degut al seu alt cost de producció, sols així poden ésser rendibles al pages. Per això l'INCAVI, edita quaderns informatius, organitza xerrades i cursos arreu de Catalunya i, a més d'oferir una legislació més àgil posa a disposició de l'agricultura catalana un servei tècnic, i també unes embotelladores portàtils col·locades damunt d'un camió, i que estan a disposició de tots els elaboradors de vi que per la seva poca producció els hi es prohibíu muntar-se una planta embotelladora.

Va seguir un animat col·loqui en el que va insistir que tenim que promocionar més els nostres vins,

i també queda constància que el Departament d'Agricultura de la Generalitat, malgrat els pocs mitjans de què disposa està portant a terme una tasca molt important per aquest sector de la pagesia.

Per a acabar, i tal com estava previst, els assistents aportat a la reunió vins que eren de collites diverses, fins i tot dels anys 1939 i 40. En la degustació va explicar als assistents amb tota mena de detalls com s'ha de provar i beure per poder apreciar bé els veritables valors, saber distingir les qualitats, aromes i l'envelliment dels vins. Es va despedir reparcant que els nostres vins tenen bones possibilitats i es va posar a la disposició de tots pel que sigui necessari. Al finalitzar el seu parlament, se l'hi oferiren unes paraules d'agraïment per la seva visita i una forta repicada de mans.

Totes aquestes observacions, i tenint en compte els resultats econòmics de les actuals vinyes, fa pensar si no estem desaprovechant un mitjà que la natura ens ofereix, ja que tots sabem que el segle passat les nostres terres eren una sola vinya i després de la fil·loxera es tornà a replantar gairebé tot, elaborant-se uns vins molt bons gràcies als quals alguns dels nostres pobles tenien merecscuda anomenada. Degut a la mecanització i la despoblació del camp, els cepes han quedat com un cultiu marginal, però que podria ser un bon complement de les explotacions agràries. Això en parlarem en el proper número de LA PALANCA.

FREDERIC ARMENGOL I MARTIN

ARQUITECTE

EDIFICACIO
URBANISME
DECORACIO

CTRA. AGRAMUNT, 30 EDIFICI «LA CAIXA»

ARTESA DE SEGRE

**Materials per a la
construcció**

Jovell

Ctra de Tremp, 7 i 9

Telèfon 40 01 89

ARTESA DE SEGRE

**Antiga
Casa Petit**

Cansaladeria - Queviures

Vins - Licors - Torrons

Entrepans - Begudes

Ctra. Agramunt, 8

Telèfon 40 00 59

ARTESA DE SEGRE

PROMOTOR I VENDA DE PISOS

**Salvador
Cardona
i Vila**

C. Monges

Telèfon 40 01 31

ARTESA DE SEGRE

Fàbrica d'oli

J. Macià

Adrogueria

i tota mena d'articles de neteja

Bisbe Bernaus, 9

Telèfons: particular 40 00 79

fàbrica 40 01 39

ARTESA DE SEGRE

Fàbrica de Carbòniques

BERNAUS

Carrer Calvari

Telèfon 40 02 31

ARTESA DE SEGRE

PROBLEMATICA DE LA PLANIFICACIO COMARCAL

PER JOSEP M.^o CARRERES

En Josep M.^o Carreres, del Servei Territorial de la Generalitat ens diu que el departament de Planificació Territorial està dividit en 5 sectors d'actuació:

1 — Carreteres, actúa sobre la xarxa viària de Catalunya, i preten aconseguir una malla reticular per tot el territori

2 — Ports i costes, actúa sobre el litoral

3.— Habitatge, actúa sobre l'habitatge de les persones, pisos.

4.— Urbanisme, incideix en la manera d'agrupar l'habitatge particular en un conjunt ben organitzat. Actúa dintre les ciutats, i en les rodalies, planificant les zones d'esbarjo, esportives, industrials, vials, etc.

5 — Política territorial, tracta d'agrupar el territori català d'una manera organitzada, i així aconseguir evitar els desequilibris actuals. També intentar apropar a l'administrat, una sèrie de serveis i funcions, que li són necessaris, i estructurar l'organigrama d'una manera escalonada així:

Un conjunt de municipis formen la comarca, el conjunt de comarques fan la província ara, (o la vegueria d'abans) i el conjunt de províncies fan el govern autònom. Per tant la comarca és l'orgue intermig entre el municipi i la província, i la seva missió es apropar funcions provincials als municipis, i facilitar la gestió municipal en qüestions supra-municipals que els hi afecten.

Això farà que la qüestió sigui una mica problemàtica doncs ens trobem en tres fronts d'actuació:

a) Que la Generalitat-Diputació estigui disposada a cedir part de la seva actuació per donar-la a la comarca

b) Que els municipis que fan una comarca determinada es posin d'acord a l'hora de desllindar la, de donar li capitalitat, etc. Diu el conferenciant que no és partidari de més de 50 comarques a Catalunya, doncs han d'ésser rendables els serveis que s'hi destinen pels habitants d'aquella comarca que són a la fi els que se'n gaudiran, diu també que 38 eren poques avui, però que la comarca de La Noguera pels habitants que té avui ja està bé com està.

Totes aquestes dificultats segurament són el motiu de que fins ara no hi hagi cap partit polític que ho estudia seriosament

c) El problema de les Vegueries és que al ser més petites que les actuals províncies, augmentarien el nombre de senadors catalans a l'estat Espanyol, desequilibrant l'actual divisió o distribució proporcional per províncies, i encara que es poden trobar mesures de correcció, de moment sembla que no interessa.

Les funcions comarcals o plans comarcals, actuen en tasques supra-municipals, però sols als municipis d'aquella comarca, així:

— Plans sectorials: agricultura, indústria, sòl industrial, (a Europa a partir d'un milió d'habitants a les ciutats s'hi posen trabes per augmentar l'industrialització)

— Plans d'inversió i actuació: ací, a més, hi entra en funció «Els contractes de país» (figura molt estesa a França) on els municipis contracten amb l'Administració serveis en els que hi participen en un tant per cent (Això afavoriria als municipis rics però...)

— Plans d'acció especial: tenint en compte que l'actual classificació comarcals en tot l'estat, situa les nostres comarques deprimides quasi a la mitja de les espanyoles, el departament de Política Territorial ha dividit el territori català en 5 zones.

1) Zona de descongestió: inclou Barcelona, Tarragona i Reus, (les ciutats més industrialitzades) intentarà frenar el creixement si no es pot aconseguir de reduir-lo.

2) Zona de desenvolupament: amb Girona, la part de Barcelona no congestionada, voltans de Lleida, Manresa, etc a aquesta zona se li ha de donar un conjunt d'infraestructures, carreteres, etc.

3) Zona de desenvolupament selectiu: abarca les zones entre les de desenvolupament (2) i les deprimides (4); ací hi entra part de La Noguera. Artesa de Segre està en la ratlla que separa aquesta zona de l'anterior, és a dir quasi no som -dit en broma- ni carn ni peix, doncs estem entre els pobres i els mitjanament rics, caldrà estudiar doncs on ens convé més d'estar.

4) Zones deprimides: en aquestes hi haurà ajudes individuals, plans especials, etc, abarcarà les comarques de la Garrotxa, la Segarra, Garrigues, Terra Alta, etc.

5) Zones d'estancament industrial: on hi manca una reconversió industrial, hi entraria el Bergadà i d'altres, on hi ha indústries antiquades tèxtil, etc

Bé, crec que es veu ben clar, que tots aquests intents, i esforços de planificació van encaminats a buscar un veritable equilibri de les comarques catalanes, i encara que sabem que la tasca és difícil, no és impossible, si vertaderament hi ha bona voluntat, i sinceritat en els plantejaments.

La nostra felicitació a tots aquells que duen a terme aquesta difícil actuació, en benefici de Catalunya, i per tant en benefici nostre, i al mateix temps la nostra reprobació a tots aquells que hi posin bastons a les rodes

TALLER DE PLANXISTERIA
I PINTURA

Josep i Joan

SERVEI DE GRUA

Ctra. Tremp, 33

Telèfon 40 03 84

ARTESA DE SEGRE

MANIPULATS
IMPREMTA

NOGUÉS

Telf. (973) 40 02 36

La xarxa viària de la Comarca de La Noguera

per Aurelia LÓPEZ HEREDIA
Cap dels Serveis d'Obres Públiques
de la Generalitat a Lleida

El senyor López Heredia divideix el tema en tres grans apartats. Primer va fer una exposició dels estudis econòmics; després explica la xarxa viària de Catalunya; i finalment parla de les carreteres lleidatanes.

ESTUDI ECONÒMIC

Fent referència als criteris de rendibilitat en la construcció d'una nova carretera o al millorament de les existents, explica exhaustivament la metodologia molt elaborada que se segueix internacionalment (Congrés de Mèxic, 1975), fent esment a la relació cost-benefici i anàlisi de cost-eficiència, que permeten escollir la millor solució. Encara que els càlculs de rendibilitat no es poden fer solament des d'un punt de vista microeconòmic, si no que també cal tenir present les conseqüències macroeconòmiques i socials de la inversió. És a dir, tant els beneficis directes com els indirectes; des de l'estalvi en temps dels usuaris, en combustible, ús de neumàtics, àdhuc accidents, fins i tot les repercussions en altres tipus de transport, com pot ésser el tren. Explica, també, els sistemes de control de repercussions en empreses i comerços d'una zona afectada per la construcció d'una nova carretera, en relació a una altra zona pilot de característiques econòmiques similars (taxes de creixement).

A continuació dona dades de les inversions en carreteres de l'Estat Espanyol (13 Setmana de Carreteres de Múrcia, 1981), xifres evidentment pessimistes, comparades amb les dels països de la CEE. Tanmateix comparà les inversions en ferrocarrils —molt superior a les de carreteres— mentre que el transport, tant de passatgers com de mercaderies és altament superior en aquestes últimes.

Remarca també que la conservació de carreteres és deficient per les escasses inversions en aquest sector; a nivell estatal és inferior a l'1% anual del patrimoni en carreteres, quan el desitjable fóra el 2%, una vegada la xarxa estés en bones condicions.

XARXA DE CARRETERES DE CATALUNYA

En temps dels romans sorgeix el primer esquema important de carreteres, tant és així que pràcticament ha romanat fins al segle passat. Recorda que en l'Edat Mitjana, esplendorosa per a Catalunya, aquesta va expandir-se preferentment per via marítima.

Asenvalà la dependència de la xarxa viària en relació a la morfologia del terreny, tot fent una descripció de la geografia catalana, així com la importància de les conques fluvials, per a marcar els camins que ha anat fent l'home. En aquest sentit cal tenir present les zones del Pirineu, Pre-Pirineu, Depressió Central i Serralada Mediterrània —prelitoral i litoral—, Catalunya amb 40.000 quilòmetres quadrats té una altura mitjana de 700 m., amb un percentatge molt alt —el 75%— de terreny muntanyós.

Les modernes concepcions de xarxa viària advoquen per la de tipus reticular, la qual cosa s'adapta perfectament a casa nostra —diu— fent una descripció dels eixos est-oest i nord-sud.

Pel que fa al desenvolupament del tràfic considerarà el precedent del exterior, bé dels itineraris internacionals, així com de la resta d'Espanya, i el de l'interior que es genera radialment; d'aquí la importància per la Terra ferma de la xarxa reticular, on no hi hagi cap lloc a una distància superior als vint quilòmetres d'una carretera important de primer ordre, encara que fora millor una distància màxima de deu quilòmetres.

Resumint dignu que en el Pla de Carreteres cal considerar preferentment la millora de la xarxa actual abans d'embranchar-se en nous projectes i construir noves carreteres —a excepció de casos molt concrets—; dotar les ja existents d'unes condicions geo-

mètriques mínimes; i facilitar l'accés des de nuclis de població o centres econòmics i turístics a la xarxa actual.

CARRETERES LLEIDATANES

Les vies pirinenques han anat desenvolupant-se paral·lelament a la explotació de les companyies hidroelèctriques. Entre elles considerarà la N-230 (Lleida-Pont de Suert per Benavarrí), que anomenà del Ribagorça, tot fent història d'abans del 1946 i després de 1948 al entrar en servei el túnel de Viella, amb la incidència actual de les estacions d'esquí i la possible construcció d'un túnel pel congost de Montrebei.

També va referir-se a la carretera del Pallarsès, que va ésser la primera que arribà a Tremp, per Comiols, obrint-se posteriorment el congost dels Terradets pel port d'Ager, i recentment la construcció de la carretera del Doll.

La carretera C-4313, de Lleida a Puigcerdà, és la més antiga del Pirineu lleidatà, així com la de més tràfic. També, però —segons digué— ha estat la més marginada, segurament per la possible construcció de pantans de discutits emplaçaments, amb el consegüent ajornament de millores en la mateixa. Actualment és criteri del Servei, endagar una reforma a curt termini en els llocs possiblement afectats, tota vegada que es previsible que en deu anys no estigui en funcionament el pantà. Quant als trams no afectats el millorament serà notable: Balaguer-Artesa; Artesa-Ponts; Oliana-Coll de Nargó; Coll de Nargó-Organyà i Hostalets-Adrall.

Esmentà finalment les dues artèries nacionals: autopista i Nacional-II, així com també la N-240 de Tarragona a Sant Sebastià, la N-230 Llevant-Tortosa-Flix-Lleida i continuació; la Tarrega-Binéfar; la Salou-Tremp, per Artesa; la Manresa-Basella; la Jorba-Ponts; i les radials de Lleida a les Garrigues i la transversal de les Garrigues.

Analitzà, a continuació, la intensitat de tràfic per totes elles considerant el típicament lleidatà i els itineraris de gran recorregut, de fora província, procedents de Llevant, de Barcelona —el més important—, de França, per Puigcerdà i Les, i el d'Aragó.

Tot seguit explica com s'administren aquestes carreteres i que sintèticament és així:

1. Estat: 400 Llos, de la Xarxa Nacional Bàsica i vies pirinenques.
2. Generalitat: 1.300 kms.; i
3. Diputació: 1.400 kms.

A part les municipals i camins veïnals.

Finalment parlà de les estadístiques d'inversions de la Generalitat a les carreteres de Lleida, diferenciant que una part es destinaria a conservació de les existents i una altra part a construcció de noves carreteres o agencaments importants. Aquestes foren les dades que donà:

- En el primer any de funcionament, la Generalitat ha duplicat les inversions en carreteres a Lleida.
 - Actualment el valor de les obres adjudicades és de 810 milions de pessetes i s'està treballant en uns 75 kms.
 - El total d'inversions en projectes ja redactats i en condició d'ésser subhastats, i projectes que s'estan redactant i es podran subhastar abans de fi d'any, és superior a 3.000 milions de pessetes que afecten a 362 kms. Això, juntament a d'altres obres inferiors d'acondicionament, representarà una inversió d'uns 4.000 milions de pessetes amb una actuació sobre 512 kms. (un 40% de la xarxa recepcionada).
 - En un termini a 5 anys, per assolir un nivell acceptable cal invertir aproximadament uns 2.000 milions/any.
- Tot seguit s'obri el torn de preguntes que fou molt interessant.

Bolets bons, Bolets tòxics

Per Ramon Menal

El dissabte, dia 24, com a cloenda dels diferents actes a la Biblioteca, corresponents a la Setmana del Llibre, el Sr. Ramon Menal i Armisen ens va dedicar una interessant xerrada sobre els bolets.

Molts de nosaltres recordàvem al Sr. Menal per la seva intervenció anys enrera a Televisió, guanyant un interessant concurs. El coneixíem també com a fundador i primer president de la Societat Catalana de Micologia, per la seva col·laboració a La Vanguardia, diferents intervencions a les Emissores de Ràdio i com a professor als cursos sobre fongs que organitza anualment l'Institut Botànic de Barcelona.

No dubtàvem pas de la competència i nivell científic del nostre personatge, més aviat sentíem una certa recança pensant amb la possibilitat de que assistiríem a una conferència científica probablement no massa interessant per a la majoria d'oients. Aviat, però, ja dintre de l'introducció al tema, van dissipar-se els nostres dubtes. El llenguatge emprat sense renunciar mai al rigor científic era a l'abast de tothom i divulgador. Ens parlava talment un boletaire, com la majoria dels assistents, demostrant coneixements pràctics sobre els bolets, boscos i muntanya, lograts a força de triscar per les nostres terres.

Va començar el Sr. Menal explicant el que són els fongs, diferenciant els inferiors com els llevats, floridures, plagues, productors de micosis, alguns útils per la fertilització del sòl, fermentacions profitoses, antibiòtics, etc., que en nombre superior als 300.000 existents, quantitat que porta forçosament a múltiples especialitzacions pel seu estudi. A continuació ens parlà dels fongs superiors, els bolets, motiu especial del nostre interès que en nombre d'uns 4.000 formen aquest grup, quantitat també excessiva per estudiar, dificultat que igualment porta a l'especialització per famílies o gèneres. Més modesta és la necessitat de conèixer espècies pel cercador pràctic de bolets que pot arribar, en el millor dels casos, a conèixer unes cent espècies comestibles, però que normalment es redueix a un nombre inferior com unes vint espècies interessants per la qualitat gastronòmica i les sis o set espècies més perilloses per la seva toxicitat. A continuació explicà les notables diferències dels fongs amb els vegetals superiors, tan evidents com són la manca de rals, branques, fulles, flors i llavors i damunt de tot, l'inexistència de clorofila que priva als fongs del fenomen de la fotosíntesi

amb la conseqüent impossibilitat d'aprofitar el carbònic de l'aire ni els minerals directament del sòl. La base de nutrició dels fongs és la matèria orgànica, forma més semblant a l'emprada pels animals. Ens trobem per tant davant d'uns organismes que no tenen una exacta condició vegetal ni animal encara que per costum resten inclosos dintre del regne vegetal.

Esquemàticament va descriure la complexa reproducció dels fongs ben diferent del sistema sexual dels animals i plantes, mitjançant les èspores de les que explicant les diferències podrem segons el símil vegetal comparar les llavors.

Les espècies tòxiques més perilloses van ésser descrites de forma clara, acompanyada de dibuixos destacant l'importància del gènere Amanita responsable gairebé de totes les intoxicacions mortals al nostre país, produïdes per tres espècies del gènere. Altres Amanites provoquen fortes intoxicacions. També, però, tenim Amanites comestibles i de gran qualitat, com el Reig i d'altres que tenim l'obligació de conèixer perfectament si pensem portar-les a la cuina.

Constantment demostrà el Sr. Menal l'interès remarkable per evitar intoxicacions, aconsellant el perfecte coneixement dels bolets ja que no disposem de cap prova que demostrï la toxicitat o comestibilitat dels mateixos. També en el decurs de la xerrada i col·loqui es feu present l'importància de la conservació de l'estat natural del sòl i del bosc evitant la destrucció dels micelis productors de bolets a l'escarbotar el terra i remoure la pinassa i el fullam de manera desconsiderada i innecessària. Repetidament va al·ludir al perfecte coneixement que els pagesos a despit del generalment mínim o inexistent saber científic, tenen de les espècies animals i vegetals, bolets inclosos, i els posà com a exemple a imitar per la gent de ciutat generalment allunyada i poc coneixedora de la natura.

Les diferents preguntes que els afeccionats artesans van fer al conferenciant, obtingueren clares i concises respostes que creiem van satisfer als demandadors.

Un centenar de diapositives comentades, inclús algunes fetes al microscopi, totes realitzades pel Sr. Menal sobre espècies per ell recollides completaren la sessió.

VIVERS GASSET

DAVID SAURA - Anya - Tel. 40 00 71

ARTESA DE SEGRE (Lleida)

Fruiters, Porta-empelts «Lliures de Virus»

Coníferes, arbusts i pollancre

Replaciacions forestals - Excavacions

CAFÈ DAVID

Un «estil» de
fer cafès

ARTESA DE SEGRE

Tel. 40 00 02

Museu-Arxiu de la Comarca de La Noguera

El Servei d'Arqueologia del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació, ha concedit el permís per la prospecció i neteja del jaciment d'Antona, Artesa de Segre, (la Noguera). La direcció d'aquesta excavació és encomanada al doctor Joan Miquel de Motes i Nicolau.

Treball que va iniciar-se durant els dies de la setmana de Pasqua, portant a terme una neteja inicial de la «Riba Grossa» de tots els rebolls i garries, deixant els arbres i respectant alguna espècie floral de poca incidència dins la zona. És una tasca dura, però realitzable amb la col·laboració de gent entusiasta per la recuperació de la nostra història i identitat.

En la reunió del Patronat d'Antona i el Museu-Arxiu, s'acordà potenciar i renovar el Patronat informant i fent una llista del mateix i informant-los d'alguns treballs i determinació que es prengui per part del Museu-Arxiu. I demanant la seva presència i vot en qualsevol reunió que es prenguin acords importants per la marxa del futur parc arqueològic d'Antona i la continuació de la reconstrucció del Museu-Arxiu.

Persones que han fet donacions al Museu-Arxiu:

Antoni Fons, d'Artesa de Segre.
Antoni Macià, d'Artesa de Segre.
Angel Vidal, de Montmagastre.
Enric Camús de Montmagastre.
Antoni Amigo, de Marcobau.

Els hi donem les gràcies per la seva aportació d'estris antics, la qual cosa ens permet anar recuperant el nostre patrimoni, tant en el seu context material com antropològic i etnològic.

ASSOCIACIÓ DE JUBILATS

Tal com estava previst, el dia 25 d'abril, tingué lloc la reunió general per donar compte de la marxa de l'Associació, i també de la reestructuració de la Junta, la que per causes de salut presentaren la dimissió dos membres de la mateixa: Modest Brunet i Tarragona i Domènec Arriagues i Anell.

Tots els jubilats els hi quedem molt reconeguts per la tasca feta i esperem que seguiran aportant les seves idees.

Volem remarcar la presència del nostre batlle que ens anima amb bones promeses per a nosaltres. No cal dir que l'hi dedicarem una gran ovació.

Com a fi de festa va haver-hi la coca i el porroquet de la mistela per a tots. Esperem que els senyors no ens renyiu.

Tenem previst fer una ballada, però l'orquestra no es presentà. Varem deixar-ho per un altre dia.

TOTS ELS JUBILATS

FABRICA DE MOBLES

Ctra. de Lleida, Qm. 47 - Telèfon 40 03 29

ARTESA DE SEGRE

Pintures
Papers pintats
Elements decoratius
Articles per a les belles arts
Marcs per a quadres
Posters

valls

Ctra. de Tremp, 8 - Telèfon 40 00 89

ARTESA DE SEGRE

QUEVIURES
SERVEI DE TAXI

Josep Vila i Riba

Escoles, 4 - Telèfon 40 02 33

ARTESA DE SEGRE

CINE FORUM

LA PALANCA, adherint-se a la campanya de normalització de la nostra llengua, i a fi de portar a terme una tasca de divulgació de la cultura catalana, ha arribat a un acord amb l'empresari del Cinema Catalunya de la nostra ciutat per projectar a la pantalla, un cop al mes, una pel·lícula catalana que serà comentada en cine fòrum.

Així doncs, es va iniciar aquest cicle el dia 30 d'abril amb la pel·lícula «Companys, procés a Catalunya», comptant amb la col·laboració d'en Víctor Torres com a presentador del film i mantenidor del col·loqui.

El local va acollir una bona entrada i després de veure un documental sobre l'evolució de l'HI de Setembre a Catalunya, va tenir lloc la presentació de la pel·lícula motiu del cine fòrum.

El nostre company de Redacció, en Bartomeu Jové, va fer la introducció fent referència a la iniciativa de LA PALANCA d'organitzar sessions mensuals de cine-fòrum, emplaçant ja al públic per el mes que ve —maig— que es passarà el film «La plaça del Diamant».

Tot seguit va fer la presentació d'en Víctor Torres —persona molt assabentada de tot allò referent al president Companys—, fill de l'Humbert Torres, parlamentari dels difícils anys trenta —digué— ha recollit l'herència del seu pare i és avui un home fortament vinculat al desenvolupament de Catalunya. Ja fent la presentació de la pel·lícula, va fer una semblança de la trajectòria de Companys dins de la seva carrera política. Des d'el seu naixement al Tarròs, l'any 1882, fins al seu afusellament a Barcelona, l'any 1940, fou un home marcat per un profund amor a Catalunya. Va ressaltar el caire honorat del nostre President màrtir, ja que en el moment de la seva detenció, a casa seva no es van trobar més que uns pocs francs. Finalitzada la presentació, es va passar a veure la pel·lícula.

«Companys, procés a Catalunya», és un film que està orientat al passatge de la vida del nostre President des d'el moment en que fou detingut a la Bretanya per la Gestapo. Naturalment s'hi inserixen moments de la seva vida pública, però la major part de la pel·lícula és dels seus darrers mesos. Hi ha moments molt interessants, com és el del seu judici, on es resalta la farsa muntada pel franquisme per assassinar d'una manera legal a les persones

que havien lluitat contra ell. Les seqüències més crues són, sens dubte, les del seu empresonament a la Direcció General de Seguridad, a Madrid, on va ésser sotmès a tortura. El moment més esborronador de la pel·lícula és el de l'afusellament del president Companys, que morí descalç per trepitjar fins l'últim moment terra catalana i cridant als seus botxins: «Assassineu a un home honorat, Visca Catalunya».

Finalitzada la projecció del film el mantenidor va invitar al públic a una mena de diàleg sobre el que s'havia vist a la pantalla. No obstant, el tema de la pel·lícula no facilita precisament un diàleg i el mantenidor va concloure fent referència a la figura del President màrtir i de les seves qualitats.

Fem a continuació un recull de frases de contingut interessant que en Víctor Torres va dir en els seus parlaments:

«... La figura de Companys no la podrà reivindicar mai cap partit, perquè està per damunt de tot això, pertany a Catalunya».

«... D'aquesta pel·lícula hem d'agafar una lliçó: que per eliminar diferències cal agafar el diàleg de les persones i mai el de les armes.»

«... Indubtablement Companys va fer alguna equivocació en la seva trajectòria política. Quin polític no ho ha fet? Però no es podrà negar mai que va ésser sempre un home honorat i marcat per un fort amor a Catalunya.»

Aquesta primera sessió de cine fòrum que organitza LA PALANCA ha estat, sens dubte, un èxit rotund, per la qualitat de la pel·lícula, pel bon parlar del presentador i pel nombrós públic assistent. Demanem que aquest interès no decaigui en les properes sessions.

LA PALANCA

NOTA

Sortint al pas de possibles conjectures que vulguessin —a raó de la projecció d'aquest film— involucrar a LA PALANCA amb una tendència política definida, LA PALANCA es manté en la seva línia inicial de no prendre part en cap partidisme polític, i la raó de presentar en sessió de cine fòrum a "Companys, procés a Catalunya" obceix la natural rellevància que per a tots els catalans té la figura del President màrtir.

LA PALANCA

Construccions Metàl·liques
i Agrícoles

Tallers

CAMPABADAL

Ctra. de Tremp - Telèfon 40 01 43

ARTESA DE SEGRE

París

PINTURA DECORATIVA

Sant Antoni Maria Claret, 3
Telèfon 40 02 94

ARTESA DE SEGRE
(Lleida)

LA CATALUNYA SOFRENT

(Carta d'un sacerdot rural a la Generalitat de Catalunya)

Possiblement aquesta zona de Catalunya compresa entre les crestes del Montsec i les riberes del Segre, hagi sofert la mateixa violència que la Catalunya urbana; però, l'Assassinat a la gasolinera d'Artesa, l'atrac a les sucursals bancàries, els intents de robari a l'ermita de Meià i el pillatge a les masies han creat un clima de intranquil·litat i desconfiança entre els vellets d'aquestes rodalies.

Amb el jovent d'Anyà, Vall-llebrera, Llussàs, Garsola, Santa Maria i Vilanova, aquest sacerdot rural organitzà una jornada de repulsa contra la violència; una diada simbòlica, però altament emotiva; volíem que si més no, un dia a l'any totes les masies des de Montmagastre fins a Coll d'Orenga gaudissin de l'alegria que porta el jovent reunit en una era o en una plaça, amb la faixa i barretina; volíem que el dia de Pasqua fos com un dia de desagravi a la crueltat, a la solitud i a la por.

Ni cal dir que els medis de comunicació lleidatans recolzaren ampliament aquesta idea: Ràdio Tàrrrega, Ràdio Ponent, Ràdio Lleida, La Vanguardia i «El Noticiero» aplaudiren entusiasmats aquesta idea; la Generalitat vegué amb molts bons ulls aquest acte popular; «Si els uns us porten basarda, nosaltres el goig d'un cant» I s'hem demanat que em presentés al Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

El fet més dolorós i inesperat fou que la persona que representava la Delegació de Cultura de la Generalitat de Catalunya no havia sentit a parlar mai de cap d'aquests poblets; ni de Vilanova de Meià, capital de les perdius, ni d'Alentorn, la capital de les forques. Vaig ésser acullit amb molt interès; en presentar la meva tasca recullim el nom de les fonts, rieres, masos, cims, carenes, caps de terme; després en fem una sardana per cantar-la tots els pobles a l'hora; així evitarem que aquests noms desapareixin de la memòria dels infants i així el dia de Pasqua farem companyia als nostres vellets.

Jo no se si em vaig equivocar de pis o de porta,

perquè la Delegació de Cultura del Carrer Mestre Nicolau de Barcelona, té més de vuit pisos i cada pis, més de vuit portes; però el que és cultura a nivell de poble es veu que no ho és a nivell de ciutat; i en demanar un xic d'ajuda per la nostra infància rural per incrementar la constància en el cant, s'hem comunicat que el que demanava no era de la competència d'aquella secció i així amb una carinyosa apretada de mans davant l'ascensor vaig reemprendre el retorn cap als pobles del Montsec.

I ara, pensant-hi bé, veig les dugues maneres de fer cultura en el nostre país: l'una la d'aquell home mudat, amb ermilla i corbata, fi i delicat, darrera una taula o tauler, amb un sou com de ministre de Petroli, distribuint cultura en nom de la Generalitat, i l'altra, la de l'home enamorat de la seva terra, recorrent camins de polç, intentant per tots els medis que no es perdi cap masia ni cap nom d'aquest mosaic medieval que va des de Coll d'Orenga a Montmagastre, intercedint perquè el pagès es senti estimat.

Sóc un sacerdot rural enamorat d'aquesta gent i dels seus camps; són ells els qui em regalen les hores més dolces de felicitat, i igual que els altres enamorats sofreixo cada vegada que una d'aquestes masies o un d'aquests pobles son violentats. I per això em queixo, abans de que aquest trosset de la nostra Catalunya sofreixi desaparèixer, entre altres coses, amenaçada per la por. Tan alt com és el Montsec, tan alt i tan ample, i la Secció de Cultura no sabeu encara que existim i som tan bons catalans com vosaltres! Quan la Generalitat de Catalunya serà capaç d'ajudar nos aquests pobles i aquestes masies. On seran? I així ens aconsolem mutuament recordant la dita catalana: qui canta, els seus mals espanta.

Seu i afm. s. s.

Mn. Joan Marquilles Llorens
Sacerdot Rural

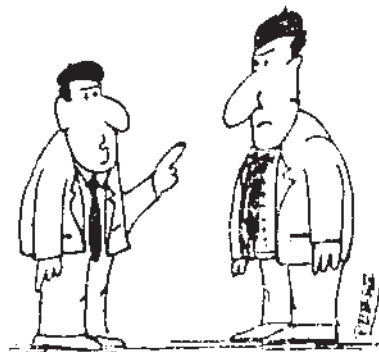
Vilanova de Meià
Festivitat de Sant Jordi, 23 abril 1982

LLEURE

QUIMET I COSME

- Q. — Enguany he comprat vuit metres de llibres... Són de paper Kraft, per omplir els prestatges de casa.
C. — Doncs jo n'he comprat dotze quilos... de paper vegetal, que agrada molt a la cabreta.

- Q. — He comprat una edició catalana del «Quijote». S'en diu: «En Quimet de la Taca». Era bon home, però ximple.
C. — Ja el conec. En Quimet, va sortir de la Taca, molt enfadat, damunt el cavall de Sant Jordi, aquell any que el Barça va perdre la lliga.

LA REFORMA DE LAS ENSEÑANZAS MEDIAS (CONTINUACION)

Otra segunda opción que se propone es la denominación de los dos ciclos de Enseñanzas Medias como:

- Bachillerato Básico (primer ciclo).
- Bachillerato Superior (segundo ciclo).

En este caso podría especificarse la opción correspondiente: científico, humanístico, artístico o técnico-profesional.

- C) Junto a la base estructural señalada, significamos las siguientes posibilidades:

- a) Curso de recuperación. Independientemente de las posibles repeticiones de curso en EGB, se establece el «Curso de recuperación», el cual podrá denominarse también de «Adaptación», por cuanto puede ser camino para ser recibido en la Enseñanza Media. Este curso está destinado para aquellos alumnos que no han obtenido el título de Graduado Escolar y que quieren, superando su situación académica, pasar al nivel siguiente.
- b) Curso de iniciación profesional (CIP). Pretende este curso una preparación inicial inmediata para el trabajo de aquellos alumnos que no van a realizar, en principio, otro tipo de estudios superiores a E.G.B.
- c) Curso de especialización profesional (CEP)

Se trata de un curso o cursos para formación de personal cualificado en un nivel inferior al técnico.

II) PRIMER CICLO DE ENSEÑANZA MEDIA O BACHILLERATO GENERAL BASICO.

- 1) Estructura.
 - a) Núcleo común b) Opciones.
- a) Núcleo común (con tres áreas) Humanística - Científica - Técnica y Artística.
- b) Opciones. El alumno integrará en su tiempo escolar materias optativas dentro de estas opciones: Humanística - Científica - Tecnológica - Artística.
- 2) Distribución del tiempo. El tiempo se puede distribuir de la siguiente manera:
 - Del 70 al 75 % destinado al Núcleo común.
 - Del 25 al 30 % destinado a Optativas
 Como que las opciones son un desarrollo de las materias del Núcleo común o afiliadas a estas, esto quiere decir que cada alumno empleará aproximadamente el 50 % del tiempo escolar, en el tema por el que haya mostrado preferencia.

III) SEGUNDO CICLO DE ENSEÑANZA MEDIA O BACHILLERATO SUPERIOR.

El Segundo Ciclo de Enseñanzas Medias se desarrollará de la siguiente manera:

- a) Enseñanza Media General,
- b) Enseñanza Media Técnico Profesional
- a) Enseñanza Media General
- 1) Estructura; se compone de:
 - Núcleo común: Humanidades
 - Opciones: Humanística - Científico-Técnica y Artística.
- 2) Distribución del tiempo:
 - Núcleo común: del 25 al 30 %
 - Opciones: del 70 al 75 %
- 3) Duración y paso a un nivel superior
- a) La duración será de dos años. Terminado el Segundo Ciclo podrán acceder a cualquier Facultad

Universitaria mediante una prueba de acceso si se establece con carácter general para aquellos que cursen las Enseñanzas Medias y sin esta prueba a las Escuelas Universitarias afiliadas a las opciones ya cursadas.

- b) Enseñanza Media Técnico-Profesional.

Estas enseñanzas se organizarán por Ramas Especializadas.

- 1) Estructura; se compone de:
 - Núcleo común: Humanidades.
 - Materias propias de la especialidad elegida
- 2) Distribución del tiempo:
 - Núcleo común: del 25 al 30 %.
 - Especialidades: del 70 al 75 %.
- 3) Duración y paso a Enseñanzas Superiores
 - La duración será diferente según las especialidades, pero por lo menos deben tener dos años y terminados estos se puede pasar a las Escuelas Universitarias.
 - Terminada la especialidad podrán pasar a cualquier nivel universitario mediante una prueba de acceso si se establece con carácter general para aquellos que terminen la Enseñanza Media y sin esta prueba, a la propia especialidad.

IV) TITULOS

- 1) Terminado el Primer Grado y como título unificado: Bachillerato y Técnico.
- 2) Terminado el Segundo ciclo y como títulos diversificados:
 - a) Aquellos que hayan realizado la Enseñanza Media General obtendrán el título de Bachiller Superior General, en la opción cursada.
 - b) Aquellos que hayan realizado la Enseñanza Media Técnico Profesional obtendrán el título de Bachiller Superior Técnico-Profesional

A N E X O I

Un ejemplo de distribución del tiempo se puede ver en la siguiente composición:

Alumno que haga la opción humanística. En el cómputo total tendrá:

- 50 % del tiempo escolar destinado a Humanidades.
- 25 % del tiempo escolar destinado a Ciencias.
- 25 % del tiempo escolar destinado a Técnica

Alumno que haga la opción Ciencias:

- 25 % del tiempo escolar destinado a Humanidades.
- 50 % del tiempo escolar destinado a Ciencias.
- 25 % del tiempo escolar destinado a Técnica

Alumno que haga la opción de Técnica o Artística:

- 25 % del tiempo escolar destinado a Humanidades.
- 25 % del tiempo escolar destinado a Ciencias.
- 50 % del tiempo escolar destinado a materias Técnicas o Artísticas.

A N E X O II

El segundo ciclo se podrá configurar de esta manera:

CIENTIFICO HUMANISTICO ARTISTICO TECNICO-PROFESIONAL

ENSEÑANZA MEDIA SEGUNDO GRADO O BACHILLERATO

Este plano concibe el Segundo Ciclo como único Bachillerato diferenciado de la forma que se significa. Por lo que se igualan las Enseñanzas Técnico-Profesionales y el resto de las enseñanzas, tal como se contempla en el Plano que propone el texto

Terminado el Bachillerato el alumno obtendrá el título de: Bachillerato Superior en Ciencias, en Humanidades, en Arte o bien en Materias Técnico-Profesionales

Las posibilidades para acceder a nuevas enseñanzas, lo que quiere decir, enseñanzas superiores, serán iguales para todos.

La única variación entre los diferentes Bachilleratos sería la mayor duración para algunas de las opciones o especialidades dentro del bachillerato técnico-profesional. Esperamos que la Reforma sea digna de la formación Profesional en la manera que esta se merece

Rosa Secanell

Volta Ciclista a Espanya-82

El propassat dia 29 d'abril, sortí de la nostra Ciutat, la novena etapa de la Volta a Espanya-82. No cal pas recordar les implicacions que per una població com la nostra representa una manifestació esportiva d'aquest tipus.

Molts comentaris i de tota mena hem pogut recollir, vers aquesta designació. Encara que no podem donar una explicació fonamentada de la mateixa, si volem fer unes petites consideracions.

Està el fet que la Corporació Municipal no va demanar-la, per les despeses econòmiques que representa. Si després els organitzadors ho varen decidir per motius tècnics (quilometratge fins a Puigcerdà ideal per una etapa) és comprensible que això no pot

significar càrrega econòmica per l'Ajuntament d'Artesa. Lo que vol dir que Artesa ha donat a la Volta el recolçament popular, així com les facilitats necessàries a l'Organització, però ni una pesseta.

També es pot pensar que els problemes varen ésser amb els organitzadors de l'arribada de l'etapa anterior (en aquest cas Lleida) i que Artesa després no va ésser més que el punt geogràfic més indicat tècnicament.

Sigui com sigui varem gaudir d'una nova perspectiva, la dels prolegomenes, tan diferent de les altres vegades, en que els corredors passen en uns minuts i a vegades en segons, malgrat que no tan emocionant com la d'una arribada.

Si voleu fer feliç la vostra llar
compreu menjar de qualitat

Això ho trobareu a

Morera

Telèfon 40 00 81

ARTESA DE SEGRE

VIDEO - TELEVISIO
ELECTRODOMESTICS

Ràdio MATEU

INSTAL·LACIONS ELECTRIQUES
OBJECTES REGAL

Ctra. Ponts, 24 - Telèfon 40 01 30

ARTESA DE SEGRE

EUSEBI GUIMET i BERENGUERES

ARQUITECTE

CARRER DE LES MONGES N. 26
TELEFONS 40 01 24 i 40 03 28

ARTESA DE SEGRE